

17. DOMNIA ЛЪИ ПЕТРЪ АЛ IV. НЪМИТ АРОН 1454.

Domniea лъи Петръ ал 4-ле пореклит Арон, аъ авът мълте пригонирѣ шѣ ръзвоае непрекърмате, маѣ дпгтѣ вѣтъндѣсе къ Александръ Воевод, че н'аъ контеит а пѣвъли асѣпра лъи къ ошѣле Лешещѣ, дар маѣ тот деаѣна съ вѣрѣе де кѣтрѣ Петръ Воевод, пѣнѣ дпсфършит рѣдикъндѣсе Стефан Воевод ачелвѣн, шѣ вѣнд асѣпра лъи Петръ Воевод къ оасте дѣн Валахѣа дппрѣмѣтатъ, къ маре фѣгъдѣнѣцъ де ла Радѣл Воевод чел фѣшос, аъ вѣрѣит пре Петръ Воевод шѣ л'аъ изгонит дѣн скаѣн дп Трансилванѣа дѣн че аъ domnit нѣмаѣ доѣ амѣ.

ПАРТЕА XIII.

Дѣспре ал 2-ле реформѣ а Молдовѣи.

18. DOMNIA ЛЪИ СТЕФАН ЧЕЛ МАРЕ.

Каре дѣнѣ хпѣи съ сокотѣще ал 4-ле ѣар дѣпре адѣѣ ал 5-ле, 1456.

Ачѣста ера фѣл лъи Богдан ал 2-ле непотѣл лъи Александръ Воевод ал 2-ле шѣ стрѣнепотѣ лъи Глѣш Воевод ал 2-ле, ѣар рѣстрѣнепотѣ а лъи Александръ Воевод 1 чел вѣтрѣн. Дѣчѣ кѣщѣгънд ел скаѣнѣл стрѣмошеск а Молдовѣи прѣн аѣѣсторѣл Валахѣлор прѣкѣм с'аъ зѣс, кеар де ла дпченѣт аъ арѣтат кѣ аре съ фѣе хп рѣзвоѣник фоарте маре, кѣ дѣнѣ че къ овѣеаска мѣлѣмѣре шѣ вѣкѣрѣе ал воерѣлор тотѣрор шѣ а дѣрѣѣ с'аъ прѣѣмит шѣ с'аъ дптронат де кѣтрѣ Феоктѣст Мѣтрополѣтѣл, Domn Молдавѣеѣ, аъ спорѣт ошѣле, аъ рѣндѣит командѣрѣ вѣреднѣчѣ асѣпра лор, шѣ аъ фѣкѣт мълте дпвѣнѣтѣдѣрѣѣ пѣнѣтрѣ каре аъ шѣ фост Ерѣвѣл дѣрѣѣ чел маѣ вѣстѣт

дѣтинънд хотаръле стѣпънѣреї сале тѣлт маї тѣлт декът а-
 чеа де маї дѣнаїте, къ ел аѣ вѣрѣт не Лешї, шї пре дѣн-
 сшї Сѣлтан Мехмет ал 2-ле гроаза дѣтреції Европї, апої
 кътръ ал 5-ле ан ал Домнїеї сале ла 1461, аѣ пѣвѣлт къ
 тоатъ пѣтереа дѣарматъ че аве, дѣ Трансїлванїеа пентрѣ
 тѣлте прїчїнї, шї прѣдъндѣо с'аѣ дѣторс дѣ Молдова вѣрѣ-
 тор, дар фїнд къ Сѣлтан Мѣрад ал 2-ле, апѣкасе а стѣпъ-
 нї де ла чеї дїн пайнтеа са Домнї четѣдїле Кїліа шї чета-
 теа Альв сеаѣ Акерманъл, сѣлнїк фѣрѣ кондїції де па-
 че, шї атѣнчї се гѣсѣ дѣ стѣпънѣреа Тѣрчїлор, ел аѣ адѣнат
 дѣлѣ ачеаста ошї дѣ маї шаре пѣмѣр шї порнїндѣсе аколо
 леаѣ лѣат дѣ анъл 1465, оторѣнд гарнїзона Тѣрчеаскъ
 дїн трѣнсѣле, дѣлѣ каре аѣ дѣченѣт а зїдї шї Моностїреа
 Пѣтнїї. Іар Петрѣ Воевод шї къ знѣл пѣмїт Берендеїѣ дїн
 сѣшѣнѣа Домнїлор де маї дѣнаїте, алѣнѣндѣсе дїн царѣ де
 кътрѣ Стефан Воевод, прекѣм с'аѣ зїс маї дѣнаїте, шї фѣ-
 дїнд дѣ Полонїеа, с'аѣ рѣгат лѣї Kazimir ка сѣ лї де ажѣ-
 тор дѣ протїва лѣї Стефан сїре а'л скоате дїн сказн, дѣ-
 сѣ ачеста не дѣкѣвїїнѣндѣлѣ черїеа пентрѣ легѣтѣра че а-
 ве фѣкѣтъ къ Стефан де паче шї де прїетешѣт, шїнд а сѣ
 сїгѣрїнсї маї дїнпайнте къ Полонїеа, еї аѣ пѣзѣїт не зрѣтъ
 кътрѣ Матеїаш Реѣеле Ынгарїеї, каре пентрѣ дѣсѣшпата
 прїчїнѣ де прадѣ че сѣферїсѣ цара лѣї дїн партеа лѣї Сте-
 фан Воевод, п'аѣ скѣпат прїлежѣл дѣфѣдонат де дѣншїї, шї
 адѣнѣнд ошї аѣ трекѣт хотаръле къ о тѣлѣме де пѣтерї
 дѣ Молдова, дѣченѣнд а прѣда кънд аѣ дат фок шї тѣр-
 гѣлї Романъл, іар Стефан Воевод дѣшїїнѣндѣсе десїре
 ачеаста ш'аѣ гѣтїт ошїле сале, шї маї черѣнд аїѣстор де ла
 Kazimir аѣ прїїмїт о дѣсѣшпатъ пѣтере къ каре с'аѣ пор-
 нїт шї аѣ мерс ла тѣргѣл Баїа, ѣнде аїѣнѣнд сара аѣ аф-
 лат пре дѣшманїї сѣї dedaцї дѣ беѣїе, шї фѣрѣ фрїкѣ дѣ-

прѣщидѣи дн тоате прѣдѣле, сълпичид фемеіле оаменілор ші
жѣфѣндѣи, атѣнчі пѣвѣлнд фѣрѣ весте кѣ кѣлѣреаска ші
недеастра лѣ итере, аша де маре тѣре аѣ фѣкѣт дн трѣн-
шіі днѣкѣт аѣ рѣмас дн Ѣнгѣрї песте зече ші торѣи, ако-
ле с'аѣ зѣіс ші Берендеї, іар ачеї скѣпаѣи де шоарте аѣ фѣ-
ѣит зшдлѣнд шѣнѣи ка съ скапе дн Ѣнгарїеа. Ощїле днсъ
а лѣї Стефан Воевод чї ле днпѣнасѣ днпреѣіѣр, тї кѣрѣѣ
дн тоате прѣдѣле, авїе скѣпнд Матеаш кѣ пре пѣѣнѣ оас-
те дн аче кѣ сінешї, рѣнїт фїнд дн треї локѣрї, каре дн-
тѣрѣндѣсе дн Ѣнгарїеа аѣ сѣтршїт рѣзвоїл кѣ рѣшїне,
іар Петрѣ Воевод аѣ фѣѣит дн ноѣ ла Полонїеа. Дар дѣнѣ
ачеастѣ вїрѣнѣѣ Стефан п'аѣ рѣмас ліпїѣит че днтрѣнд дн
Трансїлванїеа аѣ фѣкѣт гроазнїкѣ стрїкѣѣїзне локѣиторїлор
прїд фок шї прїп савїе, рѣсплѣтнд лѣї Матеаш, шї прѣдѣнд
шѣлѣтѣ парте де лок, с'аѣ днторс фѣрѣ нїчї о вѣтѣмаре.
Дної дѣнѣ тречереа де кѣтѣва време вѣзѣнд ачеѣї дої стѣ-
пѣнїторї днврѣжвїдї кѣ Тѣрчїї пре тоатѣ зїѣа спореск дн
днпнїтїреа лор кѣтрѣ гранїдїле ѣрїї, шї де шї дн фадѣ тї
тѣгѣле, ѣлнїтїреа днсъ ера вѣзѣтѣ кѣ съ сілеа ка съї кѣп-
рїнѣѣ, пѣпѣ днсѣтршїт аѣ фѣкѣт днтре еї легѣтѣрѣ де па-
че шї аліаѣїс прїп ѣїсрѣшѣнт знѣл кѣ амѣл, кѣнд аѣ шї
лѣсат Матеаш лѣї Стефан Воевод доѣѣ четѣѣї де ла мар-
ѣнеа Трансїлванїеї, апѣме Балга шї Чечех, деспре каре
паче днѣїнѣнѣнѣсе Рїга Полонїеї Kazimir шї препѣнд ка нѣ
кѣтѣва съ фїе пентрѣ дѣнѣсѣл легѣтѣра ачеаста, аѣ трїїмес
шї ел солї, шї аѣ днтрѣїт дн ноѣ аліеаѣїеа че аве кѣ Сте-
фан Воевод фѣкѣтѣ кѣ тратат ла анѣл 1466 кѣнд с'ѣ дн-
пѣчелѣїт шї Менглі-Гїреї Ханѣл Крѣтѣлѣї кѣ Kazimir пен-
трѣ хотарѣ.

•Дн ачеастѣ време о шѣлѣїме де Татарї погорѣндѣсе пре

рѣла Волга, аъ пѣвъліт кѣтръ марѣіеа Молдовеі ші аъ жѣ-
 фѣит ѡ тоате пѣрѣле, іар Стефан Воевод фѣръ пічі о пѣ-
 тере алта стрѣнгѣдѣші ѡ пріпѣ оастеа са, аъ ешіт ѡ
 протіва лор, ші ѡ пѣдѣре пѣмітѣ Липпѣа апроапе де а-
 на Ністрѣлѣі ѡнтѣмпіпѣндѣі, аъ пѣвъліт кѣ тоате вѣрѣвѣіа
 ѡкѣт іаъ ѡпрѣщѣет, ші шѣчѣлѣрѣнд о тѣлѣіме дѣн тѣрѣшіі
 аъ лѣат ров пре фѣл Ханѣлѣі каре съ кема Маіпак, ші
 ті окѣрѣшеа, дѣнѣ каре ѡнтѣмпларе тріімеѣдѣнд пѣрѣнтеле
 лѣі солі кѣтръ Стефан, рѣгѣндѣл ка съ словоадѣ пре фѣл
 съѣ, ачеѣіеа ворѣнд кѣ дѣрѣіе, Стефан Воевод аъ по-
 рочѣт ка съ тае канѣл фѣлѣі Ханѣлѣі ѡпаітеа лор, ші пре
 дѣрѣшіі съ і ѡнѣпѣ лѣсънд пѣмаі ѡнѣл віѣ, кѣрѣеа тѣндѣ і па-
 съл ші вѣрѣіе л'аъ словозіт съ дѣкѣ вестеа ачеаста Ханѣ-
 лѣі ѡпадіне неутрѣ ка съ і съѣе тоате ѡнѣрѣіѣрѣіе арѣта-
 те, апоі ѡнѣ вѣрѣа ачестор іспрѣві а лѣі Стефан Воевод че с'аъ
 зіе маі съе, аъ фѣкѣт ші сѣіпѣіреа вісерічѣі Пѣтна кѣ маре
 парадѣ ла каре сѣрѣваре вісерічѣаскѣ аъ сѣлѣіт песте шасѣ-
 зѣчі Архімандрѣіі ші Егѣмені кѣ Мітронолітѣл Феокргіет ші
 Епіскопѣл Тарасіе.

Дѣпѣ ачеаста прѣнѣнд Стефан Воевод, кѣ ші Влад Цѣ-
 пѣлѣш Домѣлѣл Валахіеі, с'ар пѣте ѡні кѣ Тѣрчіі асѣпра са
 с'аъ порѣіт кѣ оѣі ла аѣл 1474 ші ѡнтрѣнд ѡнѣ цара Ро-
 шѣнеаскѣ аъ ѡнѣчѣт а прѣда, іар Цѣпѣлѣш Воевод ѡнѣі-
 іпѣндѣсе де ачеаста аъ адѣнат оѣі ші л'аъ ѡнтѣмпінат ла
 апа Рѣшнікѣ сѣрат, ѡнде ѡнтѣртѣндѣсе ашѣндоі Домніі ѡнѣ
 ѡнѣ рѣзѣвоі де кѣтева зіле, Стефан Воевод аъ вірѣіт ѡнѣфѣр-
 шѣт, ші прізіндѣл пре Цѣпѣлѣш віѣ іаъ тѣет канѣл, лѣнд
 пре тѣлѣі воерѣі дѣн Валахіеа рові ші фѣкѣндѣсе маре вѣр-
 саре де сіпѣе, аъ пѣс апоі стѣпѣіре пре Бѣкѣрѣіі орѣндѣнд
 кѣрѣвітор пре ѡнѣ воер аѣтѣ Попа ші ел с'аъ ѡнторе ѡнѣ Мол-

дова кз mare izbъндѣ. Фіѣл лѣи Цѣпелѣш ѡнсь Роман каре
 фѣѣсь престе Дѣпѣреа, ла ѡнтѣшлареа ачеаста аѣ лѣат
 de ла Тѣрчї адїстор шї с'аѣ ѡнторс ѡн Валахїеа, дѣпѣ нѣр-
 чедереа лѣи Стефан, ѣнде маї адѣпѣнд оасте кѣтрѣ оцїле
 Тѣрчещї шї дїн пѣтѣнтенї, аѣ лѣат скаѣнѣл пѣрїнтелѣї сѣѣ
 ѡн а лѣи стѣпѣнїре ла 1475, авїе скѣпѣнд кз віеада рѣндѣтѣл
 дїн партеа лѣи Стефан Воевод стѣпѣнїтор, дѣпре о скѣртѣ
 окѣрѣнїре че аѣ авѣто ѡн Валахїеа, кз тоате кѣ Радѣл Во-
 евод аѣ трїмес маї тѣлѣї дѣпѣ дѣнскѣ ка сѣ'л прїндѣ, го-
 нїндѣл нѣнѣ ла Бѣрлад, de ѣнде апої прѣдѣнд шї пѣстїнд
 цара, с'аѣ ѡнторс гонашїї ѡн Валахїеа фѣрѣ алтѣ ісправѣ.
 Атѣнчї Стефан Воевод ѡнцїїндѣнѣсе деспре ачесте, с'аѣ
 порнїт шї ел кз оцїї, шї прѣдѣнд локѣрїле Валахїеї кѣпрїнскѣ
 гранїцеї, аѣ арс латѣрїле Іврїлїї, атѣнчї мерѣнд [аѣ тѣет
 Стефан ѡн Васлѣїѣ пре трїї дїн воерїї сѣї пентрѣ препѣс de вѣнцї-
 торї шї анѣте, пре Ісаїа Ворнїкѣл, пре Негрѣл Пахарнїкѣл,
 шї пре Алекса Столнїкѣл, апої гѣтїндѣсе шї Радѣл Воевод
 кз тѣлѣт оасте аѣ ешїт спре ѡнтїмпїнареа лѣи ла локѣл пѣ-
 шїт Сочїї ѣнде сѣ аѣла Стефан Воевод, шї аколо с'аѣ ѡн-
 чїнс ѣн рѣзвоїѣ фоарте страшнїк дїн амѣндѣѣл пѣрїцїле; ка-
 ре рѣзвої аѣ цѣвѣт шанте зїле неконтенїт, ѡнтр'о потрївѣ
 фѣрѣ сѣ плече ѣндева вїрїнда. ѡн ѣртѣ не маї стѣпѣнїндѣсе
 Стефан Воевод de рѣвдаре аѣ нѣс тоатѣ вѣрѣвѣїеа са шї аѣ
 вїрїт, ел алѣнѣндѣл пре Радѣл кз mare стрїкѣчїзне шї пердерї
 de оцїї пѣнѣ деспре Бѣкѣрещї, ѣнде аѣ нѣс стѣпѣнїре Стефан не о
 тѣлѣїне de кортѣрї шї de ровї Валахї ѡнпре каре ера шї
 Стап Логофѣтѣл кз Мірчеа Комїскѣл, дар їаѣ тѣет пре тоцїї
 аѣарѣ de ачещї дої воерї че їаѣ лѣат кз сїнешї ѡн Молдова.

Дѣнѣ чїнчї зїле ѡнсь лѣнѣндѣшї de самѣ амѣндої Домнїї
 а нѣ сѣ стѣпѣнѣра, с'аѣ ѡнторс їарѣш ѣнѣл асѣпра алтѣеа,

ТѢВЪРЪНД Стефан Воевод асѡпра МѢЛКОВЪЛЪИ КЪ ОАСТЕА, ІАР
РАДЪЛ Воевод, ла локъл ѡнде се зиче кърсел апей, ши де ако-
ло порнѡнд рѣзвоѡл кѣ зѣстѣмперѡ, пѣтъ ѡн треѡ зѡле, а
патра зѡ аѣ пѣвлѡит ѡнѡ асѡпра алтѣеа кѣ маѡ мѣлтѣ ѡн-
фокаре ши с'аѣ ѡнклеѣат ѡн рѣзвоѡѣ маѡ страшнѡк, каре дѣ-
нѣ мѣлтѣ вѣрсаре де сѡнце с'аѣ сфетѡт кѣ вѣрѡнда тот а-
сѡпра Радълѡѡ Воевод карѡле пѣрѣсѡ кѣ тавѣра тоатѣ пожѡжѡ
ѡнѡнд ла Бѣкѣрѣѡѡ, дар Стефан Воевод ѡрѡнѣрѡндѡл де апроа-
не л'аѣ ѡнѣнѡжѣрат ѡн ораш де ѡнде Радъл Воевод аѡлѣнд
прѡлеж поантѣа аѣ ѡнѣт прѣсте Дѣнѣреа ла Тѣрѡѡ, ши аѣ
лѣсат ѡн Бѣкѣрѣѡѡ атѣт пре Доамна лѡѡ Вокѡѡа, кѣт ши
пре ѡѡкѣса Марѡа. Деѡѡ Стефан Воевод ѡнѣрѣнд ѡндатѣ с'аѣ
ѡнѣт стѣпѣн тронѣлѡѡ кѣнѡѡнѣнд пожѡжѡеа ѡнѣреагѣ а ѡнѡ-
лор, кѣ 28 стѣагѣрѡ ши мѣлѡѡме де аверѣ, ѡнѣре каре се
кѣнѣрѡндеа старѣа лѡѡ Радъл Воевод тоатѣ, кѣ роавѡле дѡн
презѣн адекѣ Доамна лѡѡ Радъл Воевод ши ѡѡка са Марѡа
пре каре леаѣ трѡѡѡеа ѡн Молдова, лѣнѡнд пре Марѡа аѡѡ
де соѡѡе, преѣн ѡн жос сѣ ва арѣта.

Іар Радъл Воевод каре ѡнѡѡсѣ ла тѣрѡѡ преѣн с'аѣ зѡс,
лѣнѡнд де ла Сѣлѡан Мѣхмет аѡѡѡтор ка ла 16,000 де оас-
те, с'аѣ ѡнѣрѡнат ѡн Валахѡеа ши де аколо адѣнѡнд алѣ
ѡнѡ кѣте аѣ пѣтѣт, аѣ венѡт асѡпра лѡѡ Стефан Воевод че
нѣ пѣрѣсѡсѣ Бѣкѣрѣѡѡѡ, ел ѡнѣсѣ несѡнѡнѡнѣсѣ ѡн старѣ де
а сѣ ѡнѡрѡтѡѡѡ ла атѣта пѣтерѡ кѣ ѡнѡѡле че аѣ не лѣнѡгѣ
сѡнѣшѡ, аѣ лѣсат Domnia Валахѡеѡ ши с'аѣ ѡнѡторѣ ѡн Молдо-
ва, сѡре а преѣтѡ маѡ мѣлѣ ѡнѡѡ. Кѣнѡ Радъл Воевод аѣ
ѡнѣрат ѡн сѣаѡнѣл Domnieѡ сале дѡн Бѣкѣрѣѡѡ ши Стефан
Воевод черѣнд аѡѡѡтор ши де ла Kazimѡр Реѣеле Полонѡеѡ, аѣ
порѡнѡѡт ачѣста Komандѡрѣлѡѡ де кѣнѡѡѡѡе дѡн Полонѡа а-
нѣте Мѡхѡѡл Бѣдѡоскѡ, сѣ теарѣ ѡнѣсѡнѡ кѣ ѡнѡѡле че аѣ

съ ле знеаскъ къ а лзі Стефан Воевод; тот одатъ днсъ аъ гъ-
сѣт де къвѣнцъ а шѣ мѣжлочи днтре ачеци доі Domnii меѣи-
ешѣ ка съ і днпаче шѣ съ і знеаскъ фѣнд де mare тревѣн-
цъ пентрѣ дѣнсъл а фѣ еі дн пѣтере ка съ шѣ апере хота-
рѣле църїї деспре Търчї, спре каре аъ шѣ трѣмес солї днадїншї
кътрѣ Радѣл Воевод, чї с'аъ днторе фърѣ нїчї о ісправѣ.

Пентрѣ къ Радѣл Воевод пѣзвѣнд сѣнт окротїреа Сълта-
пѣлѣ Мехмет де одатъ аъ лѣат ацѣторѣл ачел днсъшнат
маї сѣс де 16,000, нефѣнд днсъ ацїзне ачїа спре а съ дн-
протївї пѣтерїлор лзі Стефан Воевод, і'аъ трѣмес шѣ маї
мѣлтѣ оасте, порѣнчїнд тот о датъ шѣ Ханѣлї де Крѣм ка
съ знеаскъ оцїле сале къ а лзі Радѣл Воевод шѣ къ а Па-
шїлор трѣмешї къ дѣнсъл, чї се рѣдїка песте тот ла о пѣ-
тере де 120,000 оштенї, сокотїндѣсе ла зп лок Търчїї, Татарїї
шѣ Валахїї къ каре Радѣл с'аъ порїт асѣпра Молдовїї, кънд
оастеа лзі Стефан Воевод къ доѣт шї кѣлѣредї че лѣасѣ
ажѣторѣл де ла Kazimir Реѣеле Полонїей, шѣ къ 5000 de
de ла Матеаш Країзл Ъгарїей авїе съ сѣсѣ ла 45,000
de оашенї. Апої де шѣ пѣ ера потрївїте пѣтерїле, Стефан Во-
евод днсъ пѣ с'аъ днфрїкошат а ле ста дн протївѣ, че ко-
сѣнд маї днтѣї тот фѣпацѣл дїн калеа лор, шѣ рѣдїкъндѣл
спре а пѣ гѣсї дѣшманїї хранѣ пентрѣ каї, с'аъ днгрїжїт аї
траѣе къ кїпѣрї де дншѣлѣчїзне ла стрѣшторї, знде пе де
асѣпра лор дѣпѣ че вор днтра дн кодрї днпрѣщїнд мѣлцї
трѣшѣветарї шѣ довошерї, аъ поролчїт ка съ сѣне тоцї одатъ
ла днчепѣтѣл рѣзѣоїзлї, прекѣтн аъ шѣ зрмат. Дечї сосїнд
дѣшманїї пре маїзл Бърладѣлї ла локѣл че съ афла шѣ
Стефан Воевод, пе днпѣлїмеле де ла Ракова, аъ дат сѣтн-
пѣл Стефан маї днтѣї де рѣзѣоїѣ, шѣ днатъ пѣвѣлїнд Мол-
довенїї къ Лешїї шѣ Ънгѣрїї къ зрлете сѣлѣватїче шѣ стрїгѣнд

дн съветъл тръшведълор ши ал довилор де пе деалзрї, Тър-
чії, Татарїї ши Валахїї възнд дїн тоате пърдїле аменї-
църї дн аша стръште локзрї гъсьндъсе, ши дїн пьдърїле дн-
вечїпате маї рьспъзънд ресъпареа че фъче вьетъл їнстръ-
ментелор оцenenїї, ащ сокотїт къ съ афль днкъзпцърацї пре-
тътїndїnea де арміе фоарте страшнїкъ, маї алес къ ши вре-
меа се пьреа а да адїстор лїї Стефан, днтъшї гьндъсе дн
зїба ачеа о пькль дїн челе маї дндесїте де пе вьї зндє
пїчї се зьре канїтеле арміїлор дъштънецїї зпъл къ алтъл,
ши атъта фрїкъ ащ кърїнс пе оастеа лїї Радъл днкът с'ащ
крезът вьтътъ дїн тоате пърдїле ши днтръ о арміе мълт
маї маре де кът а лор, шїїнд тот о датъ къ ащ а фаче къ
треї пзтерї къ Молдова, къ Полонїеа, ши къ цара Ынгареас-
къ, пентръкъ ащзїсъ де адїсторъл че ащ черът Стефан Воевод
де ла дъшїї, днкът с'ащ фькът овщеаскъ перьндъеалъ пе-
лок, дн тоатъ тавьра Търчілор ши а Татарїлор, каре дн
прїївїреа кърора, рьзвоїзл ачеста пъ аве алт цъл де кът съ
прьде цара, ши аша ащ плекат ла фьгъ, кълкьндъсе ши з-
чїгьндъсе зпъл пре алтъл, пентръ къ пъ се ведеа. Атъпчї
ащ пьвълїт ши Стефан Воевод ка фїзвьдъждзїт асзїра лор,
ыалъпга ши ыї тьеа дн тоате пърдїле, афаръ де Радъл Во-
евод каре къ Валахїї стьнд локзлїї ши вьтъндъсе къ вьр-
вьдїе, ащ фькът маре отор дн Молдовенї, дар п'ащ авът
пїчї о їсправъ пьпъ дн сфьршїт, пентръ къ Стефан ащ рь-
мас вїрзїтор, лънд дн аче зї маї мълт де 100 стеагзрї,
тоагъ пожїжїа арміеї дъштанїлор ши пе пзтърацї ровї, чї
ащ зчїс, лъсьнд пзмаї пре фїзл лїї Іса Паша скьтїт де тоар-
те ши словод а мерце ла зрта лїї, їар пре къдї-ва дїн ачеї
маї днсьтпацї тьрчї ї'ащ дьрзїт лїї Kazimїr ши лїї Матеаш,
ал кърора оаменї с'ащ вьтът пентръ дьнсъл дїнпрезпъ къ маї
мълте стеагзрї ши дїн прада лъатъ де ла дъштанї спре до-

vada birşindii lui, iar morţii pe loc aş răsac mai mult de 50,000 oameni, dintre care s'aş găsit patru mii. Ştefan Voievod însuşi cu toată birşinda lui n'aş fost mai puţin dezmărit din oastea sa, de cât deşmană, atâta aş fost de cruzimă în război, de aceea aş dat laudă lui Dumnezeu prin mare războiului fiindăşi oastea trei zile pe noapte numai cu pînă şi cu apă, Turcii apoi cei răzbi, după birşindăse prin codri după mai mult vreme abie s'aş părăsit aduna la drumul Bălăneşti, unde şi ei n'aş lipsit a face războiul cu cerişii pentru că i'aş scapat de coarta acheror ce periesă, sînt sabisă, cu toate că Ştefan Voievod nă i'aş lăsat din pace pînă însuşi, ci aş trimese oştă alăbulăşi preste apa Siretului la satul Chişineşti unde şi astăzi se zice Bădăla turcă. Iar el după război la Suceava birşitor, aş zidit biserică Sfîntului Procopie din satul Bădeşti, şi tot odată aş încheiat a zidi şi biserică din Vaslui ce s'aş pînă astăzi, cu храмъ Sfîntului Ioан Ботезторъ, pentru toate isprăvile lui, apoi aş mai zidit аколо Кърţii Domneştii петрекудă din аchel тургъ mai mult vreme.

Султан Мохамед însuşi pe съферинд ача пердере şi стрікчиене зрмать dintre оştіле lui, че леаш fost după ридатъ lui Radăl Voievod сире азтор, прекъш şi стълънеа че нăсесе Ştefan аспра четъцилор Кілія şi Акерманъ, аш хотърът сь порнеаскъ аспра аспра аспра турціей, şi аспра аспра сь гътеа сь треакъ din Молдова, кудă Ştefan Voievod numai ку оştіле сале din рипъ іаш опріт веніреа din іаста парте, фінд ку нічі Полоні нічі Турціей n'aş врът сь і mai dee азтор, темъндăсе де пстереа Турцілор. Ку тоате ачестеа Казимір şi Матіеш възинд порнеа чеа mare de оştі а lui Сул-

тап Мохамет ши еї аѣ адѣнат фїеце каре оцїле сале ши леаѣ ашьзат пре шарѣнеа хотарьлор лор, стьнд прївїторї ла тоатъ мїшкареа тьрчїлор. Дечї Стефан Воевод опрїнд тречереа Сьлтаньлї дн іаста парте, прекьм с'аѣ зїс, с'аѣ трезїт фьрь весте ловїт дндьрьнт де кьтрь оцїле тьтарїлор. Атьнчї не маї пьтьндьсе дшпротївї Сьлтаньлї аѣ сокотїт маї днтъ сь дшпрьщїе тьтарїї пре карїї лесне іаѣ днвїнс алзнгьндїї ла ана Нїстрьлї. Дн ачеа време днсь Сьлтаньл Мохамет афьлд прїлеж дндьтълатека аѣ трекут Дьнъреа, ши кь дьнсьл с'аѣ зпїт апої ши оастеа лї Радьл Воевод дїн Валахїа, дарь днторкьндьсе Стефан Воевод ши възїнд атьта днармаре тьрчеаскь татараскь ши мьтенеаскь мьлцїме мьлте де тьнпрї, с'аѣ сфьтвїт кь воерїї сьї ши с'аѣ гьсїт де кьвїїндь а сь траце ла стрьмтоаре ши ла локьрїле челе маї греле дїн Молдова, пентрѣ ка сь поать днтъї а апьра ла орї че днтьшпларе цара де сьс, апої сьї днпедече а пь фї дн старе тоатъ пьтереа дьшманїлор а се днтїнде ка сьї кьпрїндь дїн тоате пьрцїле. Ши аша тьрьндьсь Стефан Воевод кь оастеа че адьнась ла локьл че сь кеамь Валеа-Алєв ши дьпъ каре с'аѣ пьмїт пьпъ астьзї Рьзвоенїї, де не рьзвоїл чел маре зрмат аколеа, аѣ венїт Сьлтан Мохамет кь мьлцїмеа оцїлор лї аколо кьтрь 26 а льпей лї Іьлїе, ши с'аѣ днченьт льпта чеа гроазнїкь ши сьндьроась цїїнд мьлте зїле, фьрь а се арьта вїрїїндь дн вре о парте льмьрїт, пентрѣ мьсьрїле льзате де Стефан, апої авьнд тьрчїї не пьмьрате оцїї, пь фьчеаѣ алть їсравь дїн прїчина стрьмтоареї локьрїлор; де кьт пьмаї дшпросьта рьндьрїле челе дїн фрьнте хрентьїте де дьшманї, дндеплїїнд морцїї ши не чеї рьнїцїї, днкьт рьзвоїл пентрѣ дьншїї не контенїт цїнѣ дн о тїнсоаре, кьнд вїегїї Молдовенї фїїнд фьрь пїчї зп ажьтор ши пьдїї дьпъ асьмьнареа дьшманїлор, се льпта обосїцї пьпъ

ла чеа де не хрѣтъ пѣтере а лор, де ачееа кѣде маї шѣлт де трѣдѣ декѣтъ де ловѣтѣрї, а тѣмчї Стефан репезиндѣсе ка о феарѣ де зпнѣдѣждѣитѣ шї днклещнѣдѣсе дн мїезѣл рѣзвоїс-лѣї кѣ тѣрчїї шї валахїї, і с'аѣ хчїс калѣл пїкѣнд шї ел жос ла пѣшѣлт, дар наѣ сѣферїт пїчї о вѣтѣмаре, скѣпѣнд прїн ажѣторїал лѣї Dmnezeѣ теафѣр дїн мїна вѣрѣжманїлор. Дн сѣвршїт кѣтрѣ сеарѣ пѣрѣсїнд Стефан Воевод рѣзвоїсл саѣ трае ла локѣрї шї маї тарї, лѣсѣнд вїрѣитор пре Сѣлтап Мо-хамет шї тоатѣ валеа рѣзвоїслѣї акоперїтѣ кѣ трѣпѣрїле тордїлор Молдовенї шї алдїї дїн челелалте неа тѣрї ка ко-пачїї знеї пѣдѣрї тѣдї де ла олалтѣ, аколо саѣ жертвїт вї-тежїї шї чеї маї вреднїчї ощенї шї воерї аї Молдовеї, дѣндѣшї сѣвршїтѣл вїедеї пентрѣ шѣлтѣреа патрїеї, дар шї пре дѣн-манїї лор іаѣ слѣвїт фоарте таре стрїкѣнд дн треага оасте а Сѣлтапѣлї.

Тѣрчїї дн сѣ шї Тѣтарїї дн аїнтїндѣсѣ кѣтрѣ дїнѣтѣл Сѣче-вїї, аѣ мерс пѣлѣ дн орашѣл де кѣпїтенїе ал дѣрїї шї лаѣ арс, дн тѣрїнѣдѣсѣ де аколо тот кѣ ачееаш рѣндѣеалѣ прѣ-да орї че ле еше дн аїнте. Аної вѣзїнд ачееаста Стефан Воевод, аѣ трїїмес солї кѣтрѣ Сѣлтапѣл шї аѣ фѣкѣт паче, пѣрѣсїнд де невое Кїліа шї Акерманѣл кѣ а трїа парте дїн Молдова, дара де сѣс вѣмїтѣ Бесарабіа с'аѣ Бѣрѣагѣл, дес-пре Мареа-Неагрѣ, прїн трататѣл дїн 1476. Атѣмче Сѣлта-пѣл Мохамед трѣгѣндѣсѣ песте Дѣнѣреа шї Стефан Воевод с'аѣ дн торс ла сказѣл Дѣмнеск шї аѣ поропчїт а сѣ дн-гропа тоате трѣнѣрїле крещїнїлор дн трѣн торшѣлт шарѣ, деасѣпра кѣрора аѣ фѣкѣт о товилѣ гроазнїкѣ (каре дн кѣ сѣ кѣпоаше) шї аѣ пѣс а сѣ zїdї о вїсерїкѣ кѣ пѣме де рѣз-воеана спре поменїреа рѣзвоїслѣї. Стефан де че ацїнѣгѣнд пѣлѣ ла Текѣчїѣ аѣ стѣтѣт сѣ се одїхнеаскѣ трїї зїле, ашѣзѣндѣшї

кортъ деасъпра зпѣ дѣтъ, шѣ аколо фѣндъ дн тавъръ аѣ
 прѣмитъ щѣнцъ къ Радѣ Воеводъ іаръшѣ вѣне къ ошѣ ка съ л
 ловеаскъ де поѣ. Апоі аѣ ешѣт дндатъ шѣ погоръндѣсе дн
 вале аѣ порончѣт къпѣтанѣлор съ адъне ошѣле къте маі рѣ-
 тѣсесе а фѣ дн старе де рѣзвоі, шѣ даръ дѣн днтѣшпѣларе
 іатъ къ шѣ хатманѣл Шендреа, фрателе маічеі сале, аѣ со-
 сѣт къ ошѣле лѣі пре каре леаѣ фосгъ лѣсатъ маі дн ѣрѣтъ;
 къш шѣ Костеа Пѣхарнѣкѣл каре ера трѣмес къ зп алт трѣн
 де оасте спре азыгареа Тѣрѣлор шѣ аѣ Тѣтарѣлор прѣсте Дѣ-
 пѣре рѣташѣ де оастеа Сѣлтанѣлѣі, къ гѣндъ ка съ прѣде зп-
 де вор пѣтеа шѣ се днтпрѣщѣесе дн царъ, къ каре ачѣщѣ доі
 командѣрѣ днтѣрѣндѣсе с'аѣ въкъратъ шѣ аѣ порнѣт дндатъ пре
 Шендреа Хатманѣл къ гвардіа лѣі че маі алеасъ асѣпра
 Валахѣлор, ка о днтѣшпѣларе зшоаръ днтпротѣва лор спре аѣ
 ставѣла де а пѣшѣ днапѣте, прѣкъш аѣ шѣ ѣрѣматъ гѣсѣндѣі
 ла Рѣшнѣкѣл сѣрат, дар а лѣі оасте фѣндъ фѣарте пѣдѣнъ шѣ
 Мѣнтенѣі тѣлѣі, аѣ къзѣт аічеа къ аша стрѣшнѣічѣе асѣпра
 Шендрѣі дн кът аѣ късѣшѣт пре Молдовенѣі пѣлѣ аѣ аѣіѣне
 а зѣіде шѣ пре днѣсѣшѣ Хатманѣл, апоі сосѣндъ дн времеа а-
 чѣеа шѣ Стефан Воеводъ, къ тоатъ пѣтереа че авеа къ сѣне
 аѣ трѣкѣт дндатъ апа шѣ с'аѣ апѣкатъ Домнѣі амѣндѣі
 дн о лѣнѣтъ грозавъ де сѣшѣна ка доі леі сѣлватѣічѣі, шѣ
 днфокадѣі де тѣпѣе. Деѣі вѣрѣшѣнда тѣлѣтъ време пѣ съ пѣтеа
 къшоаѣше ал кърѣеа ва фѣ, фѣндъ о тѣчѣлѣрѣе обѣеаскъ дн
 тоатъ тавѣра, гѣндѣсѣ Молдовенѣі къ Мѣнтенѣі фѣрѣ кърѣдѣре,
 дар дѣнъ о маре вѣрѣсаре де сѣпѣе Молдовенѣі прѣп тѣлѣтъ
 дндрѣзѣеалъ ковѣрѣшѣндъ пѣшѣрѣл чел маі днѣсѣшѣпѣторѣіѣ ал
 Валахѣлор, іаѣ вѣрѣіт шѣ іаѣ плекатъ ла фѣзѣтъ, атѣнче шѣ Сте-
 фан Воеводъ іаѣ датъ вое ошѣлор сале ка съ прѣде Валахѣеа
 трѣі зѣле не кът лок вор пѣте къпрѣнде, аѣщѣтѣндъ ел
 пѣлѣ ла днтѣоарчѣре шѣ аѣ венѣтъ ла дѣнѣсѣл тѣлѣімеа попо-

рълѣ шѣ ал воерѣлор Валахі, зні де ла сіне дндемнаці, ал
 дії адші де оділе лѣ, рѣгндзсѣ дн фїица воерѣлор Молдо
 веї каре шѣ еї шїжлоче дїн презнѣ сѣ контїнеаскѣ дн сѣвр
 шїт дїнтре ачедї дої Стѣпнїторї діхонїеа шї оторѣл че сѣ
 фѣчеа не кѣршат локзїторѣлор, дїн каре прїчїнѣ нѣ пѣдїне пе
 норочїрї сѣ днтѣшила дѣрїлор амѣндзрор. Дечї плекндзсѣ
 Домнїї ла а лор рѣгнїнте с'аѣ днкеїет паче, статорнїчїнд
 хотарѣл днтре амѣндоаѣ прїнчїнателе ла Фокшенї не ана
 Мїлковѣлї днѣзѣл Рѣшнїкѣлї сѣрат ал Валахіеї, знде нѣ де
 парте се афлѣ шї тѣрѣл кѣ аша нѣме. Лѣнд Стефан Вое
 вод сѣнт стѣпнїреа са шї четатеа Кречїна дїн сѣс де Мїл
 ков кѣ тот днѣзѣл Сїретїлї, пре каре л'аѣ знїт кѣ Мол
 дова, днсѣ тот аѣ зршат аколо прїчїнї деспре ачест хотар
 маї шѣлтѣ време, шї вѣтѣлїї адесѣ днтре чїї дїн зршѣ Стѣ
 пнїторї, воїнд а пѣне шѣпа Валахії не локѣл че пердѣсѣрѣ,
 пре лѣнѣ каре кондїгіе де маї сѣс Радѣл Воевод, аѣ черѣт
 де ла Стефан Домнѣл Молдавїеї сѣ еїе днтрѣ днсодіре не
 фїїкѣса Марїеа, че о діне нѣлѣ атѣнче ка роавѣ, дїн дн
 презнѣ кѣ Доамна Вокида нѣма еї, дѣнѣ арѣтареа де маї
 днпїнте, ла каре черїрї нїчї с'аѣ днпротївїт Стефан Воевод,
 пентрѣ кѣ нѣ де шѣлт рѣмасѣ вѣдѣв. Дечї порнїндзсѣ Дом
 нїї амѣндої дн чеа маї маре легѣтѣрѣ де прїетешѣт шї дра
 госте кѣтрѣ стѣпнїрїле лор, Стефан Воевод аѣ прїїмїт дн
 щїїнцаре кѣ зп нѣшѣр де Казачї днсѣшнѣторїѣ кѣ Хатманїї
 лор Ловодѣ шї Нелїваїко, аѣ днтрат дн Молдова шї прада
 дара де сѣс, атѣнче ел дндатѣ ренезїндзсѣ кѣ кѣтѣ оасте
 маї рѣшѣсѣсе не хрентвїтѣ, іаѣ афлат днпрѣщїеїї ка лѣпнї
 дн тоате дѣрділе, змѣлнд нї вѣнтзїнд сателе дѣнѣ прадѣ,
 шї аша іаѣ кѣсѣпїт не знде зї гѣсѣ, лѣнд ровї не днсѣшнї
 Хатманѣл Ловодѣ, іар ачеї че аѣ скѣпат де савїеа лѣї, а
 лергнд ла Ністрѣ ка сѣ треакѣ кѣ Хатманѣл челалалт

Неліваіко, іаѣ лѣат оастеа лѣі Стефан дін ѣртѣ ші іаѣ дн-пекат. Дечі днторкѣндѣсѣ Стефан Воевод де аколо вѣрѣиторіѣ, аѣ стѣтѣт дн Іаші ші аѣ пѣс сѣ зидеаскѣ Моностіреа Сѣлѣтѣлѣі Некѣлаі, дѣпѣ ачееа шергѣнд ла Сказнѣл сѣѣ дн Сѣчеава аѣ пѣс сѣ зидеаскѣ ші аколо Моностіреа Сѣлѣтѣлѣі Dіmіtrіe дн фада кѣрділор сале, ші саѣ кѣрѣнат кѣ Doamna Маріеа фѣйка лѣі Радѣл Воевод чел Маре ла анѣл 1477 де ла Хрїстос, іар не маікѣса Doamna Вокада аѣ тріімес'о кѣ маре чінсте ші церімоніе ла соцѣл еі дн Валахіеа.

дн ачеастѣ време тріімесдін ші Сѣлтан-Мохамет флотѣ маре, спре кѣчеріреа Егїпетѣлѣі ші а Родосѣлѣі, дѣпѣ че аѣ ізгонїт пре Геновезі дін Херсонѣл Крїмѣлѣі, ші аѣ стѣпѣнїт Кафа кѣ челелалте, прегѣтїнд оцїріле ка сѣ арїзнѣгѣ ла цѣлѣл лѣі, аѣ венїт ла о пенѣтїнѣгѣ фоарте маре де пѣшї пѣтеа сѣтѣра пѣлїтїчеле де шѣкѣрї ші дін мѣлта лѣкоміе, аѣ шѣрїт ла анѣл 1481 дн ал 53-ле ан дін віеада са ші дн ал 30-ле дін дншѣрѣцїе, лѣсѣнд мошпенїтор тронѣлѣі не фїїл сѣѣ Сѣлтан Баїазет ал 3-ле.

днкрѣдїнѣндѣсѣ атѣнче Стефан Воевод деспре моаїтеа лѣі Сѣлтан Мохамет, саѣ порнїт дндатѣ ла ал доїле ан 1482, ші аѣ пѣс стѣпѣнїре не четѣдїле Кїліа ші Акерман, оморѣнд мѣлїме де Тѣрчї, дар ші Сѣлтан Баїазет рѣдїкѣндѣсѣ кѣ оцї лї-аѣ лѣат дндатѣ, фѣрѣ днсѣ сѣ поатѣ шерѣе маї де парте дн Молдова, шѣкар кѣ Стефан Воевод, пѣ іаѣ стѣтѣт днпїнте ла кѣшп, че аѣ цїнѣт потїчеле не клїнтїндѣсѣ де аколо пѣлѣ саѣ трас ші саѣ днторс престе Дѣлѣреа, адѣкѣнд кѣ сїне Сѣлтанѣл Баїазет ла Царїград пре тоцї ровїі варвацї ші фемеї каре іаѣ лѣат дін четѣдеде днсѣшпїте. дн анѣл 1484, апої пре ачееашї време аѣ днчепѣт ші Стефан Воевод а апої тѣргѣл Романѣл че сѣ кеша Зоїрова,

ші пентрѣ къ .ди вретѣа кънд съ вѣтеа Домнѣа ачеста къ Kazimir .ди протѣва Татарѣлор, Полонї, ла анѣл 1486 .ди трѣнд Хроїот къ Ѣнгѣрї .ди Молдова пѣлѣ ла Сѣчеава аѣ арс шї аѣ прѣдат тоатѣ партеа ачѣеа а Молдовеї, Стефан Воевод .ди съ .ди торкъндѣсъ іаѣ .ди вїне, прѣлѣдїнд пре Ѣнгѣрї шї тѣнд пе Хроїот .ди вѣкѣцї.

Ла анѣл 1492 децї аѣ мѣрїт шї Kazimir Реѣеле Полонїеї дѣпа о стѣлѣнїре де 45 анї .ди ал 64 ан ал вїеѣеї сале къ ла 1490 мѣрїеѣ Матеаш Країѣл Ѣнгарїеї, шї Иван Царѣл Москвїї, іар апої ла 1496, аѣ мѣрїт шї фїѣл лѣї Стефан Воевод чел маї шаре шї маї іѣвїт Александрѣ, ал къ рѣеа шоарте аѣ адѣс шѣлтѣ скѣрѣвѣ .ди сѣфлетѣл пѣрїнтелѣї сѣѣ, пентрѣ къ ѣл преѣѣеа фоарте дїн прїчина вреднїчїлор лѣї.

Ла шоартеа лѣї Kazimir аѣ рѣшас патрѣ фїї дїнтре каре Іоан с'аѣ нѣмїт Реѣе де Полонїеа, Владїслав с'аѣ алес Краї де Ѣнгарїеа, Кнеазѣл Александрѣ с'аѣ фѣкѣт стѣлѣнїтор ла .Лїтванїеа, шї ал 4-ле фрате а лор Zigmont, ла Трансїлванїеа. Сѣлѣтѣндѣсе дар Алберт къ Кнеазѣл Александрѣ фрателе лѣї, аѣ хотѣрѣт сѣ се рѣдїче дїнпреѣлѣ асѣпра лѣї Стефан Воевод ка сѣ'а скоатѣ дїн Молдова шї .ди локѣл сѣѣ сѣ пѣе пре фрателе лор Zigmont стѣлѣнїтор, прекѣт аѣ шї ѣршат къ ла 1498 порнїндѣсе Алберт чї сѣ зїчеа шї Іоан къ оцї, сѣнт кѣвѣнт къ шерѣе асѣпра Тѣрчїлор шї къ арс а сѣ шї къ Стефан Воевод, аѣ .ди трат .ди Молдова къ 70,000 де оаменї шї фѣрѣ весте .ди къндїѣрѣнд четатеа Сѣчевеї, аѣ прїнс а о вате къ недежде къ .ди датѣ о ва шї стѣлѣнїї. .ди къндѣѣрацїї .ди съ .ди протѣвїндѣсе къ шѣлтѣ пѣтере шї вѣрѣвѣдїе лѣї Александрѣ аѣ ешїт шї Стефан Воевод дїн четате шї адѣлѣнд оцї, дѣлѣ че аѣ прїїмїт ацїстор шї де ла

Padsl Воевод din Valahiea n'аѣ венит деа дрентъа ка съ
вать пре Полоніи, че дикъизньде тоате потичеле с'аѣ пѣс
съ ле опреаскъ комъникаѣеа къ цара ка съ пѣші поатъ а-
дъче де никъизреа хранъ пентръ ощи, аша дар арміа възън-
дѣсе стръиторитъ ши лиситъ де провизіе не че мерце маї
мълт, аѣ принс а стріга аспра лѣі Александръ, аменидъндъа
къ дигрозире, деспре каре дикредидъндъсъ ши Крайла Бугаріеї
Владислаѣ аѣ тримес дндатъ солї ла Стефан Воевод, черънд
паче ши аѣ ши испрѣвит черіреа са, къ дндаторіре а съ дн-
тоарче Александръ къ ощи ле лѣі дн Полоніеа не знде аѣ
венит, ел днсъ н'аѣ апъкат дръмъл ачел днсъмнат прів алкъ-
тзіреа де паче, че алтъа не знде і'аѣ венит ла еокотеалъ ши
дншидъндъсе Стефан Воевод, і'аѣ тримес рѣспнс къ ал-
кътзіреа дор есте а съ днтоарче пре знде аѣ венит, фінд
къ дръмъл ачела пре знде мерце поате съ фіе вѣтърѣтор
арміеї, ши пентръ къ съ афлъ маї днделънгат, ши маї
стрънт ши къ маї мълтъ пѣдъре, дар аної маї алес ши маї
днсъмнат, прічінъ ар фі де аши скімва дръмъл къ локзіторії
ачеї пърці де лок сънт фоарте днтъртаці аспра Полоніор
прівидѣї ка чеї маї прімеждіонї дъштанї а дор, лѣкръ че
поате съї адъкъ ла вре о некъзвїндъ ка съї сѣгере, ши нічі
днсъші атъче н'ар фі дн старе съї лншдѣаскъ, Алберт
днсъ фъръ а съ опрі дн къльторіа че аяккасеръ сеаѣ съ
деїе вре о аскълтаре сѣтъзірїї трімесъ дн партеа лѣі Сте-
фан, къ деспредѣ аѣ зрмат дръмъл днаїнте, дар Стефан Во-
евод н'аѣ контенит аї маї пофторі арѣтъріле де маї сѣс пен-
тръ ка съ нѣї калче ши локзріле челе неѣнтѣїте пѣнъ а-
тѣнчі де Лешї, днсъ тот дн зъдар аѣ рѣмас ал доїле де-
щептаре ши не аскългаты де кътръ Крайла Лешеск ка ши
аче де маї днаїнте.

Бртъндъші дечї Александръ къльторіеа днаїнте аѣ аѣнс

кѣтрѣ а патра зі ла кодрѣл чел маї ренѣміт ал Козмінъ-
 лѣи чі нѣ кѣпрінде алтѣ декѣт деалѣрї шї вѣї адѣнче вѣтѣте
 де копачї тѣфонї шї кѣ шѣнкѣтрї де апе, дїн каре прї-
 чїнѣ дрѣмѣрїле де прїп трѣнсѣл сѣнт стрѣмте шї глодоасе
 пентрѣ кѣ фоарте кѣ а невое рѣсвате соареле спре а ле пѣ-
 те вска, аша дар Александрѣ вѣлѣнд маї дѣнтї кѣрѣдїле
 кѣ пожїжіе, аѣ дѣнтрат шї ел дѣнговѣрѣшїт де гвардіа са,
 дѣнѣ каре зрѣта ошїле челе зшоаре кѣ тоцї командїрїї шї
 побїлії Полонї, апої тѣзѣрїле шї тоатѣ оастеа Рѣсаскѣ шї
 Лешаскѣ мерѣнд дѣн mare перѣндѣеалѣ дѣншѣндрїдї дѣнѣ
 датїна Полонѣ шї фѣрѣ нїчї о дѣнтрїжіре де атак, ка ла дѣн-
 шїї акасѣ, не кѣнд апої адїзнерѣ дѣн челе маї дїн лѣзѣнтрѣ
 пѣрїдї ал кодрїлор, трѣсѣрїле челе маї грѣѣ дѣнкѣркате одатѣ
 с'аѣ онрїт де о шѣлїме де Молдовенї, ешїндѣле дѣнаїнте дїн
 тоате пѣрїдїле нїндре копачї, шї пѣвѣлїнд асѣпра лор дѣнар-
 мадї знїї кѣ сѣкѣрї шї алїдїї кѣ асемїнеа їнстрѣменте зчїгѣ-
 тоаре аѣ кѣзѣт кѣ стрїгѣрї престе дѣншїї шї кѣ зрете гро-
 заве, кѣнд сѣ невое маї таре сѣ треакѣ кодрѣл, Полонї
 фѣрѣ нїчї о армѣ дѣн шѣнѣ фїїнд ашезате дѣн трѣсѣрї ка сѣ
 нѣї дѣнпїедече шї дѣнатѣ аѣ дѣнченѣт а да дѣн трѣншїї фѣ-
 рѣ шїлостївїре шї аї оморѣ, лѣзѣндѣле тоатѣ провїзіеа шї
 зїкѣнд знїї кѣтрѣ алїдїї, зчїдедїї, зчїдедїї, пре врѣжмашїї по-
 щрї, каре гласѣрї дѣншѣлїндѣсе прїп ресѣнареа кодрѣлѣї сѣ
 рѣспѣндїсѣрѣ дѣн тоате вѣїле ачесте кѣвїнте сѣлватїче, дѣн-
 кѣт шї вѣетѣл адѣсѣ атѣта спайтѣ шї згомот де дѣнсѣшї
 феарѣле сѣлватїче ѣш кѣзта сѣкѣнареа лор прїп вїзнїї
 їар алїдїї дїн Молдовенї тѣе копачїї шї її рѣстѣрна престе
 грѣмада лор дѣн тоате пѣрїдїле пре знде фѣѣ де нѣ маї щїе
 Полонї дѣнкотро сѣ шї плече капѣл, атѣта вѣлѣнѣшаг с'аѣ
 фѣкѣт дѣндре оашенїї кѣ трѣсѣрїле шї кѣ каїї ла зп лок не-
 фїїнд дѣн старе нїчї дѣнаїнте а шерѣе, дар нїчї а сѣ дѣнѣр-

ла длапої шї нічї знїї пре алції а съ аціѣтѣра, декѣт кѣ тоці апърѣндѣсе кѣнд де копачї съ нѣї здрѣбеаскѣ кѣ ловїтѣрї де моарте, кѣнд де сѣкѣрїле шї алте арме а Молдовенїлор че плоха прѣсте дѣншїї, атѣнчї іатѣ шї Стефан Воевод с'аѣ арѣтат дѣкѣнѣдѣрѣндѣї не ащептат кѣ о мѣлѣме де ошїї дїн тоате потїчеле челе маї дѣтѣнїкоасѣ шї нѣвѣлїнд асѣпра лор чї ера кѣзѣцїї де остїнеалѣ прекѣш с'аѣ зїс дѣтѣї ка ла о шѣчїлѣрїе, дар тотѣшї Полонїї дѣпѣ че с'аѣ зѣшѣрат де сѣлватїкѣл атак а мѣлѣшїї сѣтенїлор каре контевїсѣрѣ а стрїга ла дѣншїї дѣнѣрозїндѣї шї а тѣеа копачїї дѣпѣ венїреа Домнѣлїї, с'аѣ стрѣне шї еї дѣн чете де не знде ера дѣнпрѣщїецїї шї аѣ прїнс а сѣ анѣра шї а сѣ вате кѣ маре дѣнфокаре, дѣнсѣ пентрѣ кѣ нѣ сѣ пѣте пѣне дѣн нічї о рѣндѣеалѣ де рѣзвоїѣ, нічї аве командїрї трѣвзїнчѣшїї дѣн мѣлте локѣрї спре аї повѣдїї че зрмаре се пѣзаскѣ ла о асемїнеа дѣнѣшпларе, шї тот одатѣ фїїнд шї здрѣвїцїї сеаѣ овосѣцїї де ловїтѣрї шї де остїнеалѣ, с'аѣ деснедеждѣїт де ла о време шї лепѣдѣнд арме кѣ тоатѣ пожїжїа де рѣзвоїѣ аѣ плекат ла фѣгѣ дѣн котро лї сѣ пѣре маї словод спре скѣларе, дар Молдовенїї нѣ контенеа аї зрмѣрї шї аї зчїде знде тї апѣка ла мѣнѣ, дїн ачеастѣ дѣнвѣлѣїре шѣнтѣїндѣсе Алберт Реѣеле Полонїеї кѣ маре прїмеждїе пѣпѣ дѣн сѣѣршїт ка прїн мїнѣне аѣ скѣпат шї ел шї магнацїї лѣї, трѣгѣндѣсе ла сатѣл Козмїна, де знде аѣ трїїмес сѣ стрѣнѣгѣ пре тоці фѣгарїї Полонїї, ка сѣ ащепте аколо сѣѣршїтѣл лѣкрѣлїї ачестѣеа, каре с'аѣ дѣкїет дѣн зп отор кѣшлїїт атѣт дѣнѣре Молдовенїї кѣт шї дѣн Полонїї шї Рѣшїї, ровїнд пре мѣлѣї оастеа лѣї Стефан Воевод че іаѣ тѣет, апої адѣнѣндѣсе ла дѣнѣсѣл, іаѣ скѣпат прїн де осевїте локѣрї, ацїнѣгѣнд ла Козмїна знде тї ащепта де дозѣ зїле Алберт, нефїїнд нічї дѣн цїзѣмѣтате ла нѣшѣр, аѣ енїт кѣ дѣншїї дїн кодрї шї аѣ порнїт

кълѣторіеа лор днаинте, фінд днесъ къ днтѣмилареа зрматъ ші пердїреа сѣферїтъ атѣт дн оамени кѣт ші дн знелтіле де рѣзвоїѣ леаѣ дат шаре днвѣцѣтѣрѣ а съ пѣзі дн зршѣтоареа кълѣторіе с'аѣ пѣс дн че маї възлѣ рѣндѣеалл не дрѣм ка опї дїн че парте іар ловї дѣштанѣл съ се поатѣ анѣра кѣ ізкѣндѣ, прекѣм аѣ ші фѣст къ Молдовенїї п'аѣ ліпсїт де а цїне де апроане аменїцѣндѣї кѣ фелїзрї де стрїгѣрї ші окѣрї, кѣ тоате ачесте ла а доза поанте тѣвѣрѣнд Полонїї днтрѣн кѣмп с'ѣ днкїс кѣ тавїї де пѣшлнт пентрѣ фрїка Молдовенїлор, еї днсѣ не авѣнд че ле фаче, сїре стрїкѣчїзне аѣ дат фок ервїї дїн партеа вѣнтѣлї, каре сѣфла кѣмплїт дн аче поанте, ші тї днпѣдѣше фѣтѣл шї плевїле звѣрѣтоаре дн флакѣрѣ пре вїедїї Полонїї дн аша кїп днкѣт пѣдїн аѣ фост съ лі съ апрїндѣ шї тавѣра, дакѣ пѣ нѣзѣеа ла о анѣраре днцѣлеапѣтѣ, ка съ косаскѣ шї еї фѣпаѣдѣл дн прїжма тавѣїї лор сїре а опрї пожарѣл дн депѣртаре.

Де аколе рѣдїкѣндѣсе а доза зї с'аѣ порнїт іарѣш дн че маї възлѣ рѣндѣеллѣ, Стефан Воевод днсѣ дѣлѣ тѣчїлѣрїа дїн кодрїї Козмінѣлї, трѣгѣндѣсе жкѣ о парте де оцїї де а лѣпѣл Прѣтѣлї тї аѣдента ла тречереа анеї сѣї прѣпѣдеаскѣ де сѣвѣршїт, аѣїзгѣнд апої Алберт кѣ оцїїле ла Червѣзїї аѣ стѣтѣт аколо треї зїле съ се одїхнеаскѣ кѣ фоарте шаре пазѣ, днгрѣдїт де фрїкѣ съ пѣл кѣпрїндѣ дѣштанїї, дар де о датѣ с'аѣ лѣцѣт вестеа кѣ трїї шїї де Лешї че вїне сїре аѣїсторѣл лѣї дїн Полонїеа аѣ кѣзѣт дн тѣла оцїїлор лѣї Стефан шї і'аѣ сѣвѣршмат де ісправѣ, атѣнчї тоатѣ тавѣра лѣї Алберт с'аѣ кѣпрїнс де о фрїкѣ не спѣсѣ шї алергѣнд фїеѣде каре ла каї се гѣте съ фѣгѣ вѣнде вор пѣте ка съ скапе де Стефан, кѣнд шї Алберт днцїїндѣндѣсе дес-

пре ачеасть неоръндзеалъ с'аъ днфъдошат дн шѣлокъл
таверіи лѣи шѣпріп сфатърѣ днцъленте і'аъ повъдъзіт а съ
днвѣрвѣта ка съ нъ съ деіе сінгърѣ дн кърселе дъштанілор,
дъпъ каре авіе і'аъ пѣтѣт днвѣплека съ се маі лініщеаскъ
пъпъ а доха зі, кънд днкредінгъндъсе дн фантъ къ къ аде-
вѣрат леаъ фост веліт зп ацістор де къльрїме дестъл де дн-
семнат дн партеа лѣи Александръ Кнеазъл .Лїтваніеі шѣ н'аъ
къзѣт дн шъпа лѣи Стефан Воевод, с'аъ лінідіт.

Къ тоате ачесте Стефан Воевод наъ лінеіт де аї фъгърѣ
шѣ аї вате дн тречереа Прѣтълѣи, днсъ наъ ізвѣтіт прекъш
сокоге сѣи прѣпъдеаскъ де істов. Лъндъсѣ дъпре дъпшїї
пъпъ ла Съмвїнд, шѣ тот чокнїндсї дн зъстѣшнърѣ пъпъ песте
ана Ністрълѣи. Къ аша кїп дар аъ аціснс Алберт дн капї-
тала Краковіеі, дн експедиѣеа ачеста ръшїнат шѣ къ о ма-
ре пагъвѣ.

Ал ачествї непорочїт ръзвоїѣ, спън зпїї дн скріїторї, къ
прїчїнвїторїѣл аъ фост зп Фїліп пореклїт Калїмах, італїеан
де паѣе, дн орашъл Флоренѣа шѣ къ месерїеа де даскал,
каре зїїнд дн Полонїеа прїп днтревїндареа днвѣцълтърїлор,
атъта с'аъ фост ліпїт ла къртеа лѣи Алберт дн кът сьнт а
са овълдъїре аціснсѣ ел а фї чел маі днсъшнат сфетнїк де
таїпъ шѣ прїп асемеѣеа повъдъзїрї че да реѣелѣи дн шълте
прїчїнї адъкънд пре Полонї дн сімцїгоаре пердерї. С'аъ фъ-
кът маѣ вражѣвѣ дн тот поноръл атънчї асъпра лѣи, шѣ л'аъ
їзгонїт дн царъ. Ел днсъ с'аъ днторс іаръш дъпъ о вре-
ме ла локїнда са, шѣ волнъвїндъсѣ аъ шърїт. Ал кърѣеа
соѣїе шѣ фїї не маі пѣтънд трѣї аколо, дн прїчїна По-
лонїлор, с'аъ мѣтат дн Молдова. Дар Стефан Воевод ка
сѣ шѣ рѣсплътеаскъ ачѣа де ла Полонїа прїчїнвїтъ пѣгъвїре
дн пъшънтъл лѣи, с'аъ порнїт дн поъ асъпра лор къ шълте

оасте ла 1498, авънд дін презъ ші Търчі ші Татарі ꙗн а-
дїсторїѣ, ші ꙗнтрънд ꙗн Полонїа ші ꙗн Бесарабіа, леаѣ прѣ-
дат фоарте таре, кълкънд Літваїеа ꙗн тоате пърціле нълт
аѣ адїснс ла апа Ністрълі, де нѣ аѣ рѣмас лок не прѣдат, не
ровїт ші не арс де дѣнсъл не знде мерде, рѣсіпїнд тот че ѣ
еше ꙗнаїнте. Дечї къпрїзїнд mare фрікъ пре Полонї, фїїнд
къ пѣвѣлісеръ асѣпра лор фъръ де весте ші нѣ аве гата нї-
мікъ спре а съ ꙗнпротїві, сеаѣа опрїпре ачест ꙗнгрозїторїѣ
дѣшпан, фѣде тот попоръл грѣшдїндъсъ прїн четъдї, прїн
мѣндї ші прїн кодрї къзтъндѣшї скънареа, пентрѣ ачеаста аѣ
фѣкѣт Стефан Воевод о мѣлцїме де ровїла ꙗнтоарчереа лѣї
дїн Росїа ші дїн Полонїеа, ꙗн кът Търчії іаѣ дѣс ла Бѣлга-
рїа ші Маїдонїа, ка съї ашезъ, Татарїї іаѣ ꙗнпрѣщїет прїн зр-
дїле лор, іар Стефан Воевод, іаѣ статорнїчїт ꙗн Молдова, къ
ера песте тот апроане де о сѣтъ шї сѣфлете.

Реїіле Алберт ꙗнсъ възїнд атѣта пердере ші стрѣнчїнаре
прчїнзїтъ църїлор лѣї, нѣ с'аѣ стѣмпѣрат, че ꙗндатъ адѣ-
пънд оцї, аѣ ꙗнтрат ꙗн Молдова ші аѣ ꙗнченѣт а прѣда шї
а арде къ фок пѣпъ ла орашъл Ботошенїї тоате сателе, ші
къш аѣ лѣат Стефан Воевод щїїндъ деспре ачесте, аѣ стрїнс
ші ел оцї къ грѣвїре ші къ челе че маї аве пре лънгъ ел,
ешїнд ꙗнпротїва лѣї ла Ботошенї знде ера, лаѣ вїрѣїт де із-
поавъ, ші лаѣ сіліт съ фѣгъ престе хотар. ꙗн ачестъ вре-
ме апої легъндъсъ ꙗнтре Владїслав Реїіле Ыгарїеї, Алберт
Реїіле Полонїеї ші Александръ Кнеазъл Літваїеї, къ Зїк-
монт стѣпънїторїѣл Трансїлванїеї, о стрѣнсъ аліаціе ꙗнпро-
тїва Търчїлор, аѣ шїжлочїт Владїслав ші пентрѣ паче дїнтре
Алберт къ Стефан Воевод, каре съвѣршїндъсъ къ възъ ал-
кътвїре, аѣ рѣмас къ тоцїї ꙗн зрїтъ лїпїщїї о възкатъ де
време.

Че фолос днсь къ дн кърнд ащ мърит Алберт Рецеле
 Полоніеі ла 1500 де ла Христос, ши с'ащ дат тронъл прін об-
 щаска адеіре Кнеазълї Александрс де Литваніеа, ши Стефан
 Воевод ла 1502 дитрнд іаръші дн Полоніеа къ оцї ащ стъ-
 пьніт Покътїа (локъл афльторїѣ дитре Ністръ ши мьндї) съит
 кьвьнт къ дін векїѣ ащ фькът парте дін Молдова, дар дндатъ
 ї с'ащ лват днапої де кьтръ Полонї; къ мьлдъміреа Молдо-
 венїлор, ши дьпъ днтоарчереа лї Стефан Воевод дн ка-
 піталїеа Съचेвеї, обосїт де атътеа лъпте ши пьтїмїнд кьт-
 пїт де ревматїзмъ че ъл съпъра де мьлт тїмп, каре къ въ-
 трънеделе ши слъвьчїзнеа лї маї спорїсъ, ащ сїмцїт сфършїтъл
 апропїндъсъ ши възїндпропъшіреа чеа гравнїкъ аТърчїлор, пре-
 кьт ши пре Полонї славі, пре Церманї къ пьдїпъ пьтере, пре
 Ынърї обосїцї ка ши дьнсьа дьпъ каре днпрецїзърї темьн-
 дъсъ Молдова съ пь о сьпїзїде дн сфършїт вре о пьтере
 сьлнїкъ ши къ маї мьлте асвпїрї, пїерзїнд словозенїеа де
 їсправъ ка Гречїї, ащ дндемнат пре фїѣл сьѣ Богдан, пре
 каре ъл льса мошценїторїѣ ши пре воїерї, дн деовїцїе съ сь-
 пье цара маї днаїнте Порцеї Отомане де възпъ вое, черьнд
 прївїледїїле Валахїеї, кьнд с'ащ сьвършїт дін вїеадъ ла ал
 47 ап ал Домнїеї сале ши ла ал 71 ап алврьстїї, дн тор-
 шьнтрндъсъ дн Моностїреа Пьтнеї. Се днкредїндеазъ днсь
 къ ачест Домнїтор днтъїѣ ащ авът соїе пре сора днпъ-
 ратълї Росїеї Сїмїон дін Кїевъ, анъме Евдокїа, че знїї дін
 скрїїторїї Полонї, зїкъ къ ащ фост фатъачелзїа, ши ал доїле пре
 фїїка лї Радъл чел маре Домнъл Валахїеї анъме Марїеа.